

Väljundipõhine hindamise- mõisted

Sirje Rekkor MA
Tallinna Ülikool
Kasvatusteaduste Instituut
Kutsepedagoogika osakond

Eesmärgid

- Võimaldada õppijal:
 - saada ülevaade väljundipõhise hindamise mõistetest

Hindamine

- **Hindamine** (ingl k. *assessment, marking, grading*) on kokkuvõttev termin, mida kasutatakse erineval viisil.
- Õppija õpitulemuste saavutatuse hindamine, sealhulgas tema enesehindamine, on **õppeprotsessi osa**.
- Hindamise **eesmärk on toetada õppimist** ning anda usaldusväärset informatsiooni õppija õpingute läbimise **tulemuslikkuse** kohta.
- Hindamine on **isiksuse arenguprotsessi osa**.

Õpiväljundid

- Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad elukestva õppe võtmepädevused (võtmekompetentsid) ning eri- ja kutsealased teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid, mille saavutatust on võimalik tõendada ja hinnata.
- Õpiväljundid on kirjeldatud õppekava, mooduli või üldharidusaine läbimiseks vajalikul lävenditasemel vastavuses **kvalifikatsiooniraamistikuga**.

Võtmepädevused

(Üleeuroopaline elukestva õppe võtmepädevuste raamistik)

- emakeeleoskus;
- võõrkeelteoskus;
- matemaatikaoskus ja teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest;
- infotehnoloogiline pädevus;
- õppimisoskus;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus;
- algatusvõime ja ettevõtlikkus;
- kultuuriteadlikkus ja kultuuriline väljendusoskus.

KR tase	Teadmised	Oskused	Vastutuse ja iseseisva tegutsemise ulatus
3	teadmised tööalaste või õppesuunaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta	kognitiivsed ja praktilised oskused (töö)ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet	vastutab töö- või õppeülesannete täitmise eest kohandab probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale

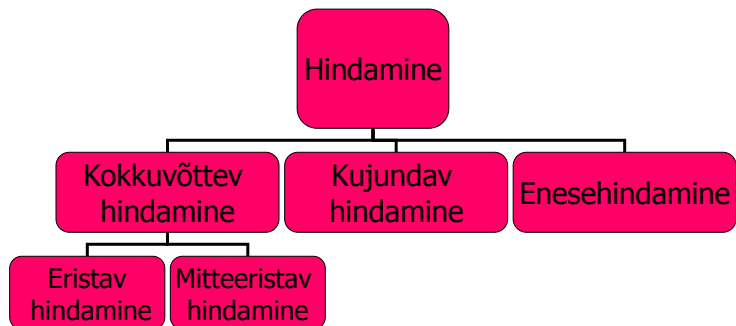
KR tase	Teadmised	Oskused	Vastutuse ja iseseisva tegutsemise ulatus
4	töölased või õppesuunaalased laiaulatuslikud fakti- ja teooriate teadmised	töölased või õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks	juhib ise oma tööd ja õppimist vastavalt juhtnööridele situatsioonides, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda juhendab kaaslaste tavatööd, võtab mõningase vastutuse töö ja õppetöö hindamise ja edendamise eest

KR tase	Teadmised	Oskused	Vastutuse ja iseseisva tegutsemise ulatus
5	töölased või õppesuunaalased põhjalikud, spetsialiseeritud, faktilised ja teoreetilised teadmised ning teadlikkus oma teadmiste piiridest	igakülgsed kognitiivsed ja praktilised oskused abstraktsetele küsimustele loovate lahenduste leidmiseks	juhib ja juhendab töö- ja õppesituatioone, kus võivad juhtuda ettearvamatud muutused, kontrollib ja arendab enda ja teiste tegevust

Õpiväljundi lihtsustatud mudel

Õpiväljundi osa	Määratlus
Tegusõna TEEB	Aktiivne verb, mis väljendab seda, mida õppija on võimeline tegema teatud õppimise aja lõpul (analüüsib, hooldab, töötleb, planeerib; valib jne)
Nimisõnaline Või tegusõnaline sihtis MIDA	Eesmärk, mille saavutamisele tegevus on suunatud (valib <u>materjali</u> , planeerib <u>menüü</u>)
Määrsõnad KUIDAS	Väljendavad õpiväljundite määra ja laadi (planeerib <u>iseseisvalt</u> <u>menüü</u> , lähtudes klientide soovidest ja vajadustest)
Täpsustavad sõnad või fraasid KUIDAS	Väljendavad õpiväljundi kasutamise konteksti (planeerib iseseisvalt, lähtudes kliendi vajadustest ja soovidest, lõunaaine <u>menüü</u> , <u>järgides</u> <u>menüüde</u> <u>koostamise</u> <u>põhimõtteid</u>)

Hindamise funktsioonid

Kokkuvõttev hindamine

- **Kokkuvõtva hindamise** abil antakse õppijale ja teistele huvipooltele infot õppekava moodulite kavandatud õpiväljundite omandatuse kohta.
- Kokkuvõttev hindamine on **eristav või mitteeristav**.

Eristav hindamine

- **Eristav hindamine** on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul määratakse õpiväljundite saavutatuse tase numbrilise hindena.
- Hindamise skaalas on positiivsed ja negatiivsed hinded.
- Eristava hindamise puhul kirjeldatakse iga hinde juurde hindekriteeriumid.

Mitteeristav hindamine

- **Mitteeristav hindamine** on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul õpiväljundite saavutatuse taset pole võimalik või vajalik eristada.
- Mitteeristava hindamise puhul määratakse lävend
- Lävendile vastamise või selle ületamise korral väljendatakse piisavat tulemust sõnaga „arvestatud“.
- Lävendist madalamal tasemel ehk ebapiisavat tulemust väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“.
- Mitteeristava hindamise puhul kirjutatakse hindamismeetodi juurde **lävendikriteeriumid**.

Kujundav hindamine

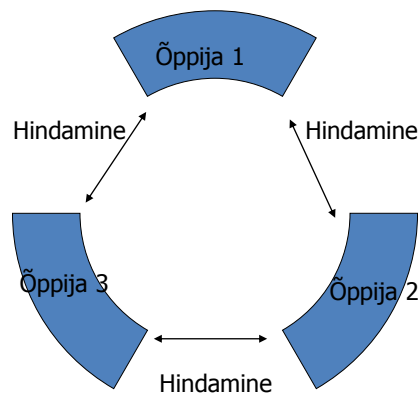
- **Kujundava hindamise** käigus antakse õppijale tagasisidet. Tagasisidega toetatakse õppija õpiväljundite omandamist õppeprotsessi jooksul ja vajadusel ka pärast selle lõppu.
- Kujundav hindamine ehk tagasiside on üldjuhul pikemas sõnalisel vormis.
- Kujundava hindamise eripära on, et õppija saab oma tööd saadud tagasiside abil veel enne kokkuvõtvat hindamist korrigeerida ja õppimise käigus tehtud vead ei mõjuta hinnet.

Enesehindamine

- Enesehindamine on õppijapoolne enda pädevuste võrdlemine kavandatud õpiväljunditega.
- Enesehindamine toimub hindamiskriteeriumite põhjal.
- Enesehindamine hindamismeetodi abil.

Vastastikhindamine

- Vastastikhindamine on hindamismeetodi abil kaasõppija pädevuste võrdlemine kavandatud õpiväljunditega.
- Vastastikhindamine toimub hindamiskriteeriumite põhjal.

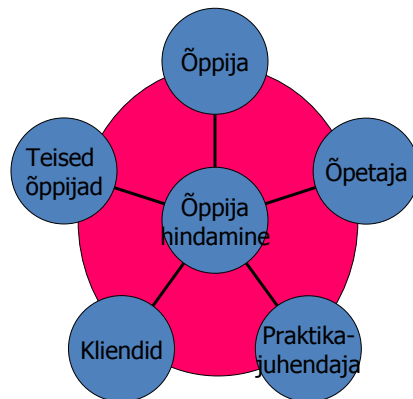

Vastavushindamine

- Vastavushindamine on on hindamismeetodi abil õppija pädevuste võrdlemine kavandatud õpiväljunditega.
- Vastavushindamine toimub hindamiskriteeriumite põhjal.

Kaasav hindamine

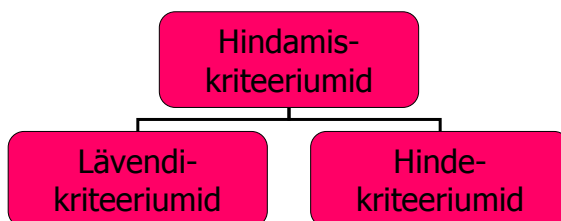
- Hindamine, mille käigus kaastakse erinevaid hindamise osapooli:
 - õppija
 - õpetaja
 - praktikajuhendaja
 - kliendid
 -

Hindamiskriteerium (*assessment criteria*)

- Hindamiskriteerium on kirjeldus - **MILLE ABIL** hinnatakse
- Hindamiskriteeriumid kirjeldavad teadmiste ja oskuste oodatavat taset ning ulatust.
- Hindamiskriteeriumid on sõnastatud õpiväljundite alusel, kuid oluliselt suurema detailsusega (milliseid aspekte hinnatakse).

Hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteeriumid

- Hindamiskriteeriumid jagunevad hinde- ja lävendikriteeriumiteks.
- Hindekriteeriumid on eristava hindamise puhul kasutatavad hindamiskriteeriumid, mis kirjutatakse iga hindamismeetodi juures lahti hinnete kaupa.
- Lävendikriteeriumid on mitteeristava hindamise puhul kasutatavad hindamiskriteeriumid, mis kirjutatakse iga hindamismeetodi juurde eraldi.

Võrdlushindamine

- Võrdlushindamisel kujuneb õppijate tulemus sõltuvalt sellest, millised on nende pädevused võrreldes teiste sama õppeainet läbivate õppijate pädevustega.
- Võrdlushindamine ei sobi kokku väljundipõhise õppekava hindamise mõtteviisiga.

Tänan!